

→ **Förenkla uttryck med parenteser**

Exempel Förenkla uttrycket så långt som möjligt.

a) $14x + 3 + (8 - 2x)$

b) $25x + 2 - (10x - 3)$

Lösning

a) $14x + 3 + (8 - 2x) = 14x + 3 + 8 - 2x = 12x + 11$

Plustecken framför parentesen. Kan tas bort utan att tecknet i parentesen ändras.

Beräkna variabeltermer för sig och siffertermer för sig.

b) $25x + 2 - (10x - 3) = 25x + 2 - 10x + 3 = 15x + 5$

Minustecken står framför parentesen. Kan tas bort om man samtidigt ändrar tecken inne i parentesen.

Beräkna variabeltermer för sig och siffertermer för sig.

→ **Multiplitera med parenteser**

Exempel Förenkla uttrycket så långt som möjligt.

a) $4(3x - 2)$

b) $15x - 2(4x - 8)$

Lösning

a) $4(3x - 2) =$

Multiplitera 4 med båda termerna i parentesen.

$= (4 \cdot 3x - 4 \cdot 2) = 12x - 8$

b) $15x - 2(4x - 8) =$

Multiplitera 2 med båda termerna i parentesen.

$= 15x - (2 \cdot 4x - 2 \cdot 8) =$

$= 15x - (8x - 16) =$

Ta bort parentesen. Ändra tecken i parentesen eftersom det står ett minustecken framför den.

$= 15x - 8x + 16 = 7x + 16$

→ **Multiplitera med två parenteser**

Exempel Multiplitera och förenkla $(x + 3)(4x + 2)$.

Lösning

$(x + 3)(4x + 2) =$

$= x \cdot 4x + x \cdot 2 + 3 \cdot 4x + 3 \cdot 2 =$

Multiplitera varje term i den första parentesen med varje term i den andra parentesen.

$4x^2 + 2x + 12x + 6 =$

$= 4x^2 + 14x + 6$

Förenkla siffertermer för sig och variabeltermer för sig.

→ **Beräkna värdet av ett uttryck**

Exempel Beräkna värdet av uttrycket $5x + 3y - 2$ om $x = 10$ och $y = 8$.

Lösning $5 \cdot 10 + 3 \cdot 8 - 2 =$

Ersätt x med 10 och y med 8.
 $5x$ betyder $5 \cdot x$.

$= 50 + 24 - 2 = 72$

Beräkna enligt prioriteringsreglerna.

→ **Ekvationslösning**

Exempel Lös ekvationen

a) $14x - 7 = 53 + 2x$

b) $\frac{x}{8} + 14 = 23$

Lösning a) $14x - 7 = 53 + 2x$

Skriv av ekvationen.

$14x - 2x - 7 = 53 + 2x - 2x$

Subtrahera med $2x$ i båda leden för att få alla x -termer samlade i VL.

$12x - 7 = 53$

$12x - 7 + 7 = 53 + 7$

Addera med 7 för att få x ensamt i ena ledet. Gör samma sak i båda leden.

$12x = 60$

$\frac{12x}{12} = \frac{60}{12}$

Dividera med 12 i båda leden för att få x ensamt i ena ledet.

$x = 5$

Prövning:

VL = $14x - 7 = 14 \cdot 5 - 7 = 63$

Sätt in $x = 5$ i VL.

HL = $53 + 2x = 53 + 2 \cdot 5 = 63$

Sätt in $x = 5$ i HL.

VL = HL

Lösningen stämmer.

b) $\frac{x}{8} + 14 = 23$

Skriv av ekvationen.

$\frac{x}{8} + 14 - 14 = 23 - 14$

Börja med att subtrahera med 14 för att få x ensamt i ena ledet. Gör samma sak i båda leden.

$\frac{x}{8} = 9$

$\frac{x}{8} \cdot 8 = 9 \cdot 8$

Multipluera med 8 i båda leden för att få x ensamt i ena ledet.

$x = 72$

Pröva din lösning.